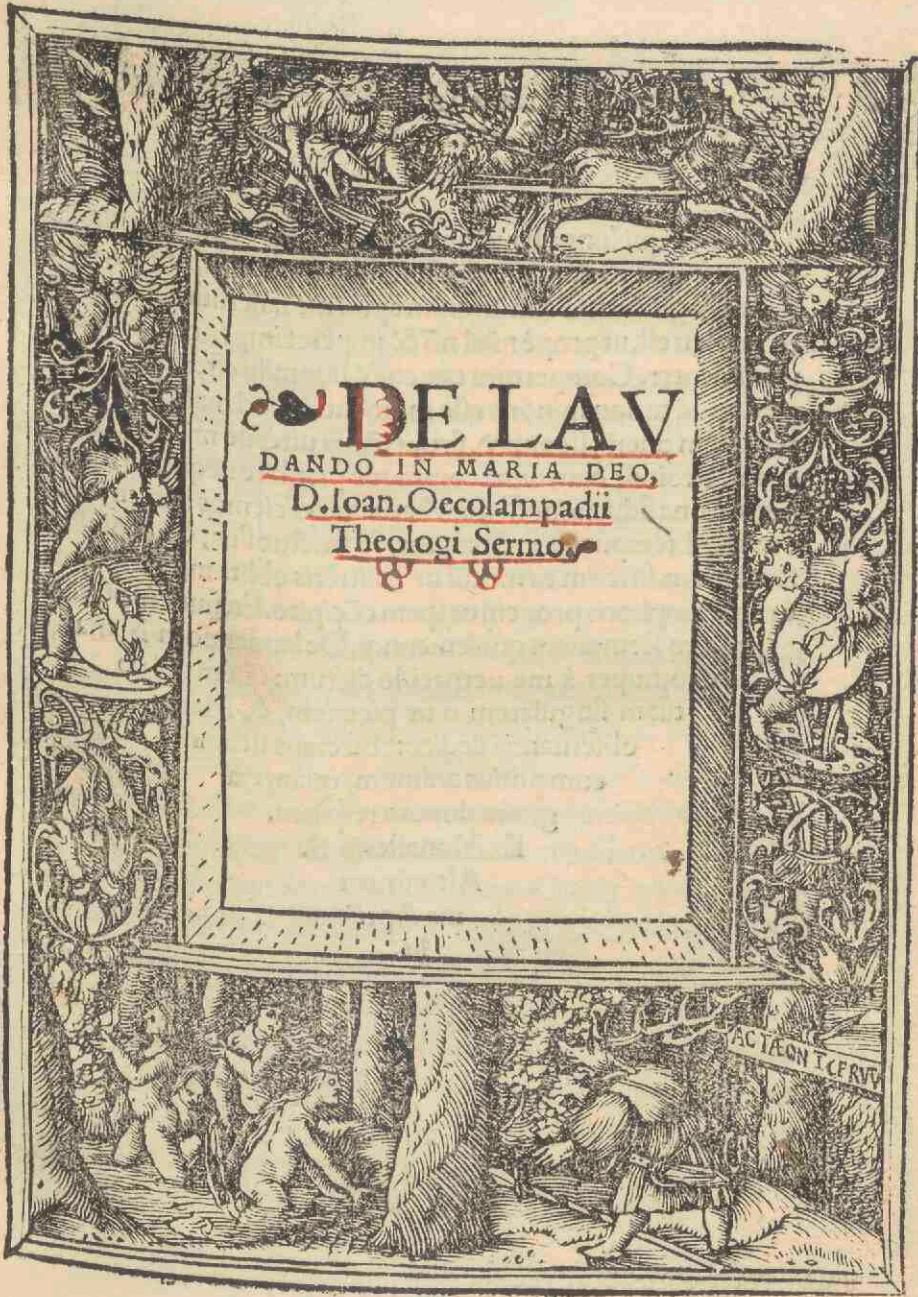

De laudando in Maria Deo, D. Ioan. Oecolampadii sermo.

<https://hdl.handle.net/1874/429979>

ACT ION I CERVA

IOAN. OECOLAMPADIUS IOANNI IVNG
Canonico & Vicario in spiritualibus
Frisingensi, S. D.

Tamet si mi lungi, haud potuisses arctiori quam amicitiae sa-
cramento me astringere, ad morem gerendum tibi in his, quae
nuper flagitabas. Tantum enim apud me sanctum illud charita-
tis nomen est, ut propè nihil nõ & imperet imperiose, & impe-
tret fidenter. Compertum tamen & hoc mihi est, id ipsum no-
men apud te non minoris esse momenti, quod malis cassari pre-
ces, quam oneri esse amico, sicubi tēpus uirē sue minus respon-
deant. Proinde cum nunc commode praestare nequeam, quod
petis, bona fiducia inoffensae charitatis reiciemus illud in feria-
tius aliud tempus: quo si dabitur, & fructuosius, & copiosius
satisfaciam. Interim tu me tui ne arbitreris oblitum, quin potius
ē mora amplioris prouentus spem cōcipito. En nunc in pignus
profero sermonem qualemcunq; De laudando in Maria
deo, nuper à me uernaculo dictum: quem tibi ob
tuam singularem uitae pietatem, & Mariae
obseruantiam dedico: obsecrans ut ami-
cum potius animum, quam exi-
guum donum respicias.

Ex Monasterio S.

Altonis, pri-
ma Apri-
lis.

DE LAVDANDO IN MARIA DEO.
Io. Oecolampadii Monachi Sermo.

3

Quoniam nihil consummatius, excellentiusue agere possimus, siue mortales, siue immortales, quam ut mente quidem semper, spiritu autem uocali, ubi ubi uel exigit, uel permittit comoditas, a charitate impulsus, erumpamus ad laudandum deum: qui ob immensam bonitatem,

hoc est, propter seipsum, solus efferendus est laudibus. Et plane beatissimum foret, dispulsis phantasmatum imaginibus nostratum crassis caliginibus, cum angelis puram dei essentiam contemplantibus, & incensos admirationis atque stuporis magnitudine, ebriosque amoris poculo, incessabiles peranes, contentissima iubila *μυσικώτατα τρισάγνια* in uoce tubarum concinere. Atqui nondum adest ille dies, nondum affulsit desideratum illud sabbatum, nondum octonarius ille perfectioris circumcisionis completus est: nondum in perfectum uirum, nondum in mensuram Christi adoleuimus: humi adhuc repimus, & oculis lemarum plenam lucem fugimus, uel certe agerrime ferimus. Vix multo sudore & agone, a radiis in creaturas effusis, tanquam in umbra uel aenigmatate aliquam illius tenuitatem deprehendimus. At non ideo deficientem, sed diligentissimo studio amplexanda sunt omnia, quae nos quocumque modo ad id pietatis uel promouent, uel alliciunt: tanquam magis obseruanda, quo conducunt propius. Neque omnino

A 2

destituti sumus adminiculis. Nam ducatu uisibiliū ad pers-
 uidenda inuisibilia dei manuducimur. **Q**ui creaturarum
 præcipuus est, atq; honestissimus tam fructus quàm usus.
 Iustus sanè cœlo, cœliq; aspectu careret potius, quàm spe-
 ctando non magnificaret tantum opificem: potius omni-
 bus aquarum commodis, omnibus terræ prouentibus, om-
 nibus animantiū solatiis ac adiuuentis, imò omnibus
 figmentorum omnium bonis careret, quàm tanto archi-
 tecto & plasti suum in illis honorem non tribueret. **Q**uid
 inquam: mallet ipsissimam animam suam interire perpe-
 tuo, quàm uiuere ingratam, gloriamq; deo nō reddentē.
 Iubentur à Prophetis inanimatæ ac stupidæ creaturæ, non
 solæ quæ nobis amicæ, sed quæ etiam aduersæ, laudare de-
 um: imò ut per eas à nobis, dum illæ ordinem suum ser-
 uant, laudetur & superexaltetur. **L**audabilis itaq; deus die
 ac nocte, hyeme ac æstate, turbido & sereno cœlo, salubri
 & pestilente aëre, undoso & placido mari, in bello & pace
 in abundantia & penuria, in fame & saturitate, uita & mor-
 te. Ait enim: Ego dominus, & non est alter, formans lucē,
 & creans tenebras, faciens pacem, & creans malum. Ego
 dominus faciens hæc omnia. **N**ec pauciores in nobis cau-
 sæ, propter quas & sacrificia laudis, & nosmetipsos in ho-
 locaustomata altissimo immolare debemus. Haud asper-
 nabilis est & nostra conditio, qui dicimur & sumus ^{ὁ μικρό}
^{κοσμος}, omnis creatura, omnium copula, nempe cœlestiū
 & terrestrium, spiritualium & materialium: quibus cū o-
 mnibus participatus nobis est, adde, per Christū in omni-
 bus nobis principatus est. Effusus est in hominē diuinæ li-
 beralitatis

beralitat̄is theſaurus. Quæ in aliis ſparſim, in homine cõ-
iunctim reperies. Singulaq̄ admonent, ut conditorẽ tuũ
agnoscas & prædices. Neq̄ aliquod inter nos & fratres fa-
ciendũ eſt diſcrimen. Nõ minus amandus, uenerandusq̄
deus eſt, ob dona quæ aliis, quàm ob ea quæ nobis conceſ-
ſit. In quibuſcũq̄ ſe nobis deus offert maſteſtius, in iũdẽ
agnoscẽdus & colendus eſt religioſius. Atq̄ adeo expedit
nõnunquã ignoratiſ uirtutibus noſtris, admirari alienas.
Nihil interim damni feceris, ſi theſauri tui aliquãtiſ per nõ
recorderis, ut ex alienis tuo nonnihil accedat: deſerueſcit
enim interea philantia, aboletur cenodoxia, faceſſit inui-
dia, adurit pia æmulatio, augeſcit charitas. Recte itaq̄ ad-
monet Propheta, ut in ſanctis laudemus deum. ¶ Et ad
noſtrum. inſtitutum perueniamus. In quo plasmate tam
laudandus deus, ut in uirgine Maria: quam hodie non ſo-
lum inhabitare ceu templum ſacratiffimum, ſed ex ea, &
in ea carne aſſumpta homo fieri dignatus eſt? Cœli enar-
rant gloriã dei, ne inuideant: quem ipſi continere nõ po-
terant, uirginis utero clauditur. Quantum nunc illa enarra-
bit gloriã dei? Deſinat eſſe miraculum ex ore infantium
& lactentium probari diuinã prudentiam: hodie in uir-
gine naſcitur, & nutritur infans omnipotens ſermo dei.
Obſtupellant angeli, quod ipſis præteritiſ rex eorum ad
uirginem diuertit. Et quomodo non per eam laudabilis
deus, in qua ſeſe oſtentant gratiffime, ſi uſpiam diuina cõ-
mendantur munera: in quam congeſta, quæ alicubi diſſe-
minata: in qua refulgent, quæ alicubi nitelcunt? Nam ut
homini cõmunicatæ creaturarum, omnium dignitates, ita

ista omnium humanarū eminentiarū particeps est. Quid mirum, si παραβολικῶς nulli non creaturæ comparetur, dicaturq; ut est, cælum ornatissimū, pulchra ut sol, electa ut luna, clarior syderibus, fecundior terra, profundior abyssis, candidior liliis, odoratior rosis, humilior uiolis, & rursus procera ut palma in Cades, exaltata ut cypressus Sion, exaltata ut platanus iuxta aquas, exaltata ut cedrus Libani. Et quis colligeret omnia? Quid item mirum, si figuris suis scriptura nobis eam deliniet, quas pii nō explodunt: licet doctiores sublimiora, reconditoraq; ex eis hauriant mysteria. Recte & ipsa dicitur Ardens rubus Moysi, Virga Aarō, Vellus Gedeonis, Arca fœderis, Turris Dauid, Thronus Salomonis, Hortus conclusus, Fons signatus, Porta clausa, Vestimentum summi sacerdotis, atq; aliis modis. An & ad humanas laudes transeundū? Quid ergo mirū, si dicatur, cum ita sit, quod fide uincat Abraham, patientiā longanimitateq; Isaac & Iacob, castitate Ioseph, mititate Dauid, maiestate Salomonem, religione Iosiam: & ut semel dicam, omnes numeris omnibus uincat, excellatq; ita in unoquoq; uirtutū genere, ac si solum illud ei peculiare fuisset. Superuacuu foret eam conferre Saræ, Rebeccæ, Racheli, Debboræ, Hester, & aliis sanctis mulieribus, quæ & uiros intantum anteiuit. Quin potius, si cœlestes angelicæq; uirtutes nobis cognitæ essent, in eis liceret nobilius cognoscere quid illi cum unaquaq; cōmune. Sed quæ supra omnes, quæ regina est omniū, quam deus præ omnibus honorauit, cui similis nō reperitur alia, quid nō assequuta, quod eminentissimam probet? **P**orro licet naturæ gra-

fiamusq; dotibus dicatur, & sit longe præstantior quàm re-
 tulimus: in ea tamen laudanda si mens nostra subsistat, pi-
 aculum erit. **D**anda enim est gloria nomini domini. Sunt *Attende.*
 autem qui multum in cultu Mariano occupantur, absque
 fructu tamē salutis suæ, nō enim exurgunt altius. Sicut me-
 lior non est astrologus, qui spectat astra, & astrorū factorē
 nec honorat, nec agnoscit. **Q**uocirca malignus dæmon,
 ministerio doctulorū, & ceremoniosorum stipatus, pluri-
 mū ferit zizaniarū, prætextu bonorū operū, à melioribus
 auocans, si nō interdū in manifestaria flagitia detrudēs, id
 quod declaratu facillimū. **E**n sancta quædā noīa soli deo
 & Christo tribuēda: utpote uita, salus, desyderiū, dulcedo
 spes, expectatio, corona, gloria, atq; alia huius generis, ad
 Mariā & sanctos primū forte pia ratione, ob patrocinii re-
 fugiū, ui tam en, & non admodū Christiane detorta sunt.
 Equidē simpliciores, qui affectibus non quō oportet gra-
 diuntur, perinde iam certi uotorū pedem ibi perditē figūt.
 Iam quàm egregium facinus, quod acceptum ferunt Bo-
 nauenturæ, qui Psalteriū Dauidis, natū ad hoc ut auulsas *Psalterium*
 à creaturis omnibus mentes in solum deum subuehat, cor *Bonauenturæ.*
 ruptis maxima ex parte mysticissimis uersibus, Psalteriū
 Mariæ reddidit. **Q**uem ineptiores quidā alii subsequuti,
 miris fabulis ac nugis, prodigiosisq; mendaciis, ipsi exem- *Exemplorum*
 pla uocant, uulgum induxerunt, ut numero psalmorū nu- *liber.*
 merū salutationum angelicarum æquaret: nihil sublimi-
 us docentes, quàm ut inuocent, & laudent Mariam: deci- *Rosarium.*
 esque ipsam, antequàm semel salutent dominū. **Q**uorū
 ignitior affectus, & purgator mentis oculus, quoties uel

Mariam, uel salutationem hanc audiunt, mox incarnationis mysterium angelico nuncio allatum animo secū pertractant: tantiq̄ beneficii recordatione mirifice recreati, ἐπιφώνημα, siue clausulam orationis ineffabili suauitate eructant, cum dicant: Benedictus fructus uētris tui Iesus Christus. Is enim est qui in te laudatur Maria, & propter hunc te colimus & admiramur. **A**t quid hoc est eruditionis, iubet dominus semper orare: & nos putabimus rē magnā, sub numeros cogere cordium desyderia, imò quæ illi sufficere credunt uocalia murmura? Forte ab Euchitis error ille manauit. An numero certo expugnabit durus iudex potius quàm precum perseuerantia? Quàm probè, quàm lepide. **E**xternum ne murmur magis quærit dominus quàm internum rugitum? Ad numeratas ne preces magis respiciet, quàm ad ualida desyderia, modū numerumq̄ negligentia. Numeros quidem mysticos scio, sed per se efficaces nescio. Sed demus illis energiam quandam, ne contra nos, medicos, Pythagoricos, forte & magos inuocēt. Cur non magis decies dominica oratio repetitur? Sursum corda attollere admonemur. **A**d patrē dirigēdas preces Christus docuit, & obseruat ecclesia quod accepit. Et Propheta dicit: Dirigatur ad te oratio mea, sicut incensum in cōspectu tuo. Et alibi: Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo. An aduocata seruendum rege contempto? An stabimus semper in porta, & nunquā introibimus? Et utinam staremus in ostio, sicut Abraam. **A**n non & spiritus noster aduocatus est, qui pro nobis inenarrabilibus interpellet gemitibus? An non & aduocatus est Christus? quod nihil

*De preculis
numeratis.*

*Attende
lector.*

nihil benignius. Se petētibus haud denegat accessum. Non
 nit cōdolere infirmitatibus nostris. Porrigamus ei desyde-
 ria nostra, nō tanquā stipem elephanto meticulosi, sed bo-
 na spe ac fiducia. Quæ est illa reprobata simplicitas, quis
 uanus pavor, trepidare ubi non est trepidandū? Fidenter
 dixerim: quisquis ueretur accedere Christū, uel nescit Chri-
 stum, uel male ientit de Christo. Si elongaretur ab appros-
 pinquantibus ad se non patefacto aditu, haud mirū si tam
 studeremus propitiandis patronis. Atqui non est maceria
 quæ nos excludat, nisi peccatū. Clama autē toto corde ad
 dominū, & corruet maceria. Neq; ulla est patronorum tan-
 ta facilitas, quanta Christi, per quē sunt misericordes. Neq;
 minus præsens est illis is, qui omnibus se inuocantibus in-
 teritate adest. Quid ergo? An nō implorabimus sanctos? *Attende.*
 Maxime: sed implorando illos cum eis contendamus &
 nos ad Christum, quē adoremus, ante quē ploremus & p-
 cidamus. Abominabile est illis ita cōmittere uota nostra,
 quasi nobis interim secure sit dormiendū. Abominabiles
 preces, si solis labiis dominū adoremus, & cor aliis occupe-
 tur deo indignis. Quid ergo te impetraturū confidis, si tā
 labiis quā corde recedas? Esto interim beatissimæ uirgi-
 nis decorē contempleris. ¶ Præterea quid ita nos à nobis
 alienat, & in Christum rapit, atq; recordatio Christi, uel in
 crucē sublatis, uel resurgētis è mortuis? Ea tamē neglecta,
 transigunt quidā bonā tēporis partē in friuolis nonnullis
 meditatiunculis, quas ex reiectis apocryphisq; libris, & a-
 nilibus deliramētis sublegerunt. Audiunt Christum cruce
 fixum, & expirantē, & ne suspirant quidē. Audiunt insulta

Christi facilitas.

ri Mariæ à Iudæis, & lachrymis madescunt. Audiunt Christum, uicta morte, & cōtritis ferreis inferni uestibus, resurrectione sua aternitatis nobis aditum patefecisse, & adhuc ambulant tristes, adde & frigidi. Audiunt colloquio Christi laudatam Mariam, & exhilarantur, & iubilant. At illis nec Christus, nec Maria gaudii merorisue autores sunt: sed quod affectibus eorum propius est mouet, ut in Theatris ignotæ excelsæq; nonnunq̃ personæ lachrymas & risum ci-
 ent. An rem crassius doceri uultis? Videtis aliquos sabbato, quod lacrarunt Mariæ, abstinētes à uino, crapula & Venere: die uero dominico uoluptatibus omnibus uacantes. Solenne hoc est, & propè ubiq; receptum (causas errorum nunc mitto) in festiuos dies Mariæ sonantioribus tintinnabulis populū conuocari, aras uariis cultibus adornari, symphonis & organis, hymnisq; lætioribus templa resonare: dies autē dominicos illis longe festiuiores, quia & sanctiores, parum curari. Nec delunt tam superstitiosi, qui prospere sibi diem polliceātur audito sacro de domina, ita uocant, quàm si de trinitate ipsa, nihil minus interim facientes, quàm quod in tātis mysteris oportet. Dici possent & alia, ut de fraternitatibus, de religioforū lectis, hoc noīe potius quàm Christi gloriantibus, de peregrinationibus, & cæteris. Neminem hic de bono opere arguerim, sed ad meliora, à quibus dehortatur dæmon, prouocare cupio. Audientes igitur, uel uocantes ipsi eam matrem, mox rogemus, ut nobis filium illum benedictum ostendat, & placeat. Laudantes eius humilitatē, laudemus & eum cui se humiliavit. Prædicamus eius misericordiam, prudentiam, &

*Attende.**Sabbatum.**Dies festi
Mariæ.**Missæ de domi
na nostra.*

alias uirtutes: prædicemus potius eum, cuius misericordia
 misericors, prudens, aliisq; uirtutibus facta est clara. Maxi-
 ma modis omnibus laus est uirginis: sed nulla est nisi per
 Christum. Quin & ipsa tam non uult nos in suis laudibus
 subsistere, quàm in eis ipsamet substitit nunquã: tam non
 uult in se confidi, quàm ipsamet in se confusa est nunquã,
 in solo deo spem gerens. Placet & hortor, ut in laudibus *Attende.*
 eius certemus: sicutamen, quod tribuantur ei quæ tribuēda,
 & inde in deū ipsum datorē omniū munerū assurgamus.
 Nollem ex cultu eius aliquid diminui, modo cultui diuini-
 no, uero illi, quo colitur i spiritu & ueritate, decedat nihil.
 Nunquam de me, ut in domino confido, audietur, quasi
 auerfer eam, erga quam minus bene affici, reprobatae men-
 tis certū existimem indicium. Et quomodo nō amarem,
 & quis est qui non rapiatur in eius amorem, quam deus
 ipse deamat, quam uenerantur angeli & archangeli, quæ
 peperit saluatorē, quæ humani generis est aduocata, quæ
 regina appellatur misericordiæ? Eia hortor iterum atq; ite-
 rum, ut summis uiribus per eam laudemus deū. Quod si
 nos deficient uerba, laudemus imitatione uirtutū, laude-
 mus castimonia, modestia, misericordia, charitate, fide, ue-
 ritate, & cæteris optimis moribus: id qd' & uirgini, & uirgī-
 nis filio Christo longe gratissimū erit. Quo etiã fiet, ut ta-
 centes & dormientes citius exaudiemur, & cōmēdatiores
 erimus, quàm alii uigilātes, & lōgis panegyricis nullū finē
 facientes. Verum diutius in hoc sermo demoratus est. Ut
 uideo, sitis adhuc, & aliquid de laudibus eius degustare
 cupitis, posteaquam edocti estis quomodo sit laudanda.

Obsequar desyderiis uestris: sed hac conditione, ut quicquid laudum suarum attigerimus, mox in deum refundatur, adiecta recōdita quadam pectoris gratiarum actione.

Biphariam igitur dotes uirginis cōmemorari possunt: nēpe quomodo eas à deo acceperit, dein quomodo eas in deum retulerit. De utroq; quantum satis, non sinit hora breuis loqui. Quid inquam? quantūcunq; tēpus dimetiatur nobis, neutrum uel nos, uel angeli p dignitate enarrabimus. Et ut sentio, non potuisset etiā ipsa, dū uiueret, præconiorum suorum magnitudinem eloqui. Quādoquidē ait: Quia fecit mihi magna qui potens est. Nimirum quæ enumerari non possunt, magna dixit. Quid ergo ego afferam, cui parum ingenii, minus eloquētiæ? Dicemus tamē aliqua utcunq; transeuntes ea in quibus pleriq; multū desudant, quomodo scilicet in hanc gloriam prælecta sit & præordinata, nondum conditis seculis: addunt, qui me dicendi audacia uincunt, etiam si nunquā peccaturus fuisset Adam. Omittētes itē quibus figuris præsignata, quibus uaticiniis prædicta fuerit: & silentes multiugas eius dotes tam naturæ, quàm gratiarum, rara & eximia merita, admirabiles beatitudines: quas partim cum aliis cōmuniter habet & excellenter, partim unice possidet. ¶ Num nobis sufficiat, quod hodie contigit, inenarrabile illud donū, & summa laudum eius. Hodie in ea scaturit fons uitæ, fons & pelagus bonorum omnium. Hodie reconditus est in uisceribus eius thesaurus inuestigabilium diuitiarum sapientiæ dei. Hodie floruit in ea flos omnium charismatum, ut clare dicam. Hodie in ea uerbum caro factum est. Ad unum
hoc

hoc donum quæcunq; aliquis afferet encomia, nullum at-
tulisse censebitur. Adeo sibi honorificum, nobis necessariū
oibusq; salutiferum fuit. Inconsummata tamen esset hæc
felicitas, imò nō esset felicitas, si se nesciret esse felicē. Sed
minime omnium ignorauit, quandoquidē & è scripturis
edocta erant, angelusq; Gabriel abunde declarabat dicēs:
Spiritus sanctus superueniet in te, & uirtus altissimi obum-
brabit tibi. Neq; ideo minus beata erit existimanda, quod
dominus ait: Beatiores qui audiunt uerbum dei, & custo-
diunt illud. Nihil enim de beatitudine eius minuit hoc di-
cto, sed magis cōmendat. Colligere equidē licet, eam non
minus animo, quàm utero fuisse beatā. Siquidē facile cre-
debat uerbis angeli, parata ad omne imperium domini-
cum. Quapropter Pater, & Filius, & Spiritus sanctus man-
sionē apud eā fecerunt longe felicis, quàm apud quēpiā
mortalium. Hodie itaq; facta est filia & sponsa patris. Ho-
die facta est filia, sponsa, soror, & mater filii. Hodie facta
est filia & sponsa spiritus sancti. Trium filia & sponsa, uni-
us autē uerbi mater & soror: iuxta quod Christus frater o-
mnium est hominum, & filius Mariæ. Aliquid tantis lau-
dibus adicere, quid est nisi diminuere eas, & faculis solem
illustrare? Cetera enim, ut imperium eius in angelos, prin-
cipatus in terris, iucunditas tam beatæ animæ, diuitiæ spi-
ritualiū bonorū, tametsi egregia sūt, tamē inter παραγώτερα
numeranda, quàm in quibus nunc occupemur: cum hoc
unum quod diximus, tantū sit, quod enarrari satis nequit,
ita nec admirari satis potest. **¶** Restat ut nobiscum expen-
damus & secundum, quo pacto dona à deo sibi concessa

bene & iuste dispēsant. Quod & ipsum tam in Maria, q̄ in
 nobis donum est dei. Non fuit igitur arbor sterilis, sed in
 tempore suo dedit fructum suum: nō recondit talentum,
 sed lucrata est centuplum. Nec unum deo, & alterum mun-
 do: sed omnia quæ sibi fuerunt, soli deo consecrauit. Nec
 hodie sollicita, cras torpida ac deses, sed eodem semper te-
 nore fidelis. Nec in uno ardentior, in altero remissior: sed
 æque omnibus καὶ ἀπαισιῶς sedula. Erat uenter eius ciuitas
 regis magni, quem nec cæli cælorum capere poterāt. Vbe-
 ra lætabant nobis puellum Iesum. Manus & brachia baiu-
 labant conditorem orbis. Genua erāt thronus supra Che-
 rubim excelsior. Pedes ambulabant in lege domini: nec re-
 trocedebant, donec apprehenderet desyderatū suum. Cor
 omnino purum & immaculatum. Labia, lingua, & gut-
 tur laudabant deum, & discernebant uerbum domini. Na-
 res imbuebantur odore unguētis sponsi. Oculi eius semper
 ad dominum. Aures audientes uerbum dei, oblectaban-
 tur cithara spiritus sancti, per quas ut auream portam intra-
 uit uerbum dei. Appetitus edendi suus esuriebat eloquia
 domini, quibus satiabatur, & impinguabatur. Ira eius ad-
 uersus solum peccatum erat. Similiter timor, non seruilis,
 sed liberalis, & qualis etiā in angelis. Amor item erga solū
 deum. Mens etiam à solo deo regebatur, in quem & inten-
 debat. Et ne pluribus: tota uita sua, non sua, sed dei erat.
 Quin & quem uita, suisq; donis omnibus preciosiorem
 habebat Christum suum, patrisq; coelestis filium, sæpe pa-
 tri obtulisse pie creditur: summaq; tandē charitate pro no-
 stra salute, gloriaq; dei in mortem istius consensit. Ita totā

se exinanivit, ut tota esset dei. Dignissima quæ super omnes creaturas laudetur, imò per eam deus glorificetur, in qua tanta dei munera tam eminenter sunt conspicua. O diuinam clementiam, O immensam pietatem dei: qui & filio suo tam sanctâ præparauit matrem, & nobis tam propitiâ in omnibus constituit aduocatam. Ea intercedente, iterum atq; iterum in nobis, & per nos benedicatur, & magnificetur, unica laus, & salus nostra deus ipse: cuius est omnis gloria & potestas in uniuersa secula, cuius & uoluntas fiat in nobis. Amen.

FINIS.

BASILEAE, APVD ANDREAM
CRATANDRVM, MENSE
IUNIO, ANNO
M. D. XXI.

